

ustanovení námi navrhované, aby vykonatelný spis mohl býti zřízen též pod následky, že dlužník musí vydati věc, neb zajistiti pohledávku i nesouhlasím s názorem vysloveným v důvodové zprávě, že oba tyto případy lze subsumovati pod ustanovení vyjádřené slovy »zjišťuje dluh na určité věci« a »povinnost zříditi nějaké právo«.

Motivy vládní bývají těžce přístupny i není důvodů, proč by se nemělo v zákoně samém jasně vysloviti to, co důvodová zpráva chce vysvětlovati.

Vládní návrh vypustil, nevím, zda zúmyslně, § 136. našeho návrhu, které přijal rakouský vládní návrh z r. 1911 v říšské radě již předložený, totiž, že může býti v knihách poznamenáno, že spis notářský jest vykonatelný, čímž umožní se vedení exekuce i na nástupce ve vlastnictví nemovitosti.

Rovněž tak pominul vládní návrh § 6. našeho návrhu, aby v řízení sporném mohly i naši kandidáti zastupovati notáře tak, jak jest tomu u kandidátů advokacie.

Také nevzal vládní návrh zřetele na náš požadavek, aby jmenování notářem bylo podmíněno dosažením hodnosti doktorské, na kterémž požadavku musíme setrvati na tak dlouho, dokud táž podmínka platí u stavu advokátního, s nímž jsme a chceme býti úplně rovnocennými. (Pokračování.)

Dr. Josef Vavrouch:

Zrušte zemské desky!

Jsou různé potřebné změny práva knihovního, o jejichž naléhavosti svědčí hlasy, které se opět a opět ozývají z kruhu praktiků. Patří sem k. př. snahy, aby bylo zmírněno zaplňování dosavadních vložek a aby byl zmírněn kvapný vzrůst vložek nových, pak potřeba, aby byly do knih pozemkových zapsány veškeré nemovitosti, nutnost unifikace práva českého a slovenského.

Za velmi nutnou reformu považují zrušení zemských desk a jejich spojení s knihami pozemkovými.

Dokud odpisy z desk zemských patřily ku vzácnostem, nepadalo dotyčné zdoluhavé a obtížné řízení tolik na váhu.

Ale dnes pozemková reforma, právě v proudu se nacházející, vede k ustavičným odpisům jednotlivých parcel z desk zemských a jich přenášení do knih pozemkových. Dlužno považiti, že tato akce je vlastně teprve v počátcích, že bude vzrůstat, takže příval této těžké práce mají soudy a s nimi i praktičtí právníci teprve před sebou. A přece už dnes pocítujeme tyto obtíže dosti těžce.

Stačí jen nahlédnouti do takových knihovních spisů, aby se seznalo, co se tu práce vyplývá jenom proto, že desky zemské vůbec existují. Jsou nutna tři postupná soudní usnesení a sice:

1. zemského soudu, nařizující poznamenání odpisu a dodávající záležitost budoucímu knihovnímu soudu (pravidlem venkovskému soudu okresnímu), ke zřízení nových vložek;

2. nového soudu knihovního, nařizující zřízení nových vložek, v nich vklad práva vlastnického a vrácení spisů zemského soudu (deskového);

3. druhé usnesení zemského soudu, povolující konečné odepsání a výmaz poznámky ad 1.

Ku tíži tohoto řízení nutno dále započítati, že také manipulační práce soudní kanceláře se ztrojnásobuje, neboť všechna uvedená tři usnesení se musejí v plném znění vyhotoviti a pak stranám doručiti. Spisy se všemi přílohami a záhlavími prodělají (jinak zbytečnou) cestu od zemského soudu ku soudu knihovnímu a zase zpět, což znamená též zatěžování poštovního eráru, kdyžte porto se neplatí.

Dlužno též uvážiti, že další trvání zemských desk není v nynější právní soustavě zdůvodněno žádnou praktickou potřebou.

Velmi vážnou jest také další námitka proti deskám zemským toho obsahu, že po provedení pozemkové reformy obsah zemských desk tak jako tak sklesne na minimum.

A když tedy existence jejich působí stížení a tím i zdražení právního obchodu, budiž překážka tato odstraněna a to, čím dříve, tím lépe.

Rozpusťtí zemské desky a příkazati jejich hlavní knihy okresním soudům, v jejichž obvodu leží nemovitosti, nemohlo by působiti žádných pozoruhodných obtíží. Na každý způsob by byly obtíže ty vyváženy velkou úsporou při námaze, času i nákladech v budoucnosti.

Zdůrazňuji opět, že hlavní prospěch z reformy této nastane jen při jejím rychlém provedení. Nesměla by tedy akce býti protahována tím, že by se k ní připojovaly jiné ještě otázky knihovního práva, které by vyžadovaly obsáhlejšího šetření. Bylo by nutno rozhodnouti se rychle a jednati.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Podnikatelé staveb zpracovávající skoupené stavivo na domy a tyto prodávající, provozují obchody a mohou si dáti firmu protokolovati.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 13. března 1923 R I 225/23 Obchodní soud v Praze Firm. 40/23.)

Podnikatelé staveb A & B utvořivše veřejnou obchodní společnost, opověděli firmu svou k zápisu do obchodního rejstříku, obchodní soud firmu zapsal a soud rekursní přes rekurs finanční prokuratury zápis potvrdil.

Dovolacímu rekursu finanční prokuratury, v němž tato uplatňuje zřejmou nezákonnost, nebylo vyhověno. Podnikatelé staveb opatřují si stavební materiál, tedy »zboží a jiné movité věci«, aby je v podobě stavby jimi provedené, tedy ve zpracovaném stavu, zcizili. Touto činností svou proto plně vyhovují čl. 271 č. 1 obch. zák. a dlužno tuto činnost podřaditi pod toto ustanovení. To tím více, když v zákoně se nevyžaduje — jak Randa a jiní toto ustanovení vykládají — že věc i při zcizení musí zůstatí movitou, a když se také nikterak nevyžaduje, by i zcizení bylo obchodem. Nemůže ovšem pak býti této kvalifikaci podnikatelů staveb jako kupců podle obch. zákona čl. 275 obch. z. na závalu.

Uváží-li se pak dále, že se dle čl. 272 č. 1 obch. z. považuje za obchod převzetí movitých věcí k úpravě a zpracování pro jiné, provozuje-li se to po živnostensku, jen když provozování této živnosti přesahuje rozsah řemesla, bez ohledu na to, zda věc z úpravy a zpracování vzniklá zůstává věcí movitou nebo stává se věcí nemovitou, nutno i činnost zmíněných podnikatelů, byť i stavbu prováděli z materiálu jim dodaného, považovati za obchod.

To ovšem platí tím spíše, že není bráno v odpor, že by zmínění podnikatelé neprovozovali práce po živnostensku a že by jejich rozsah nepřevyšoval rozsah řemesla.

Nejde tu přece u činnosti firmy o smlouvy o nemovitosti již včas ujednání smlouvy tu jsoucí, nýbrž zřízení a podoba nemovitě věcí z věcí movitých záleží jedině o úpravě těchto. Vždyť jednotlivé součástky a materiál, pokud nejsou v budoucě sloučeny, nespádají pod věci nemovitě a proto není ani smlouva, jež má za předmět zpracování movitých věcí a sloučení jich v budovu, z nich teprve vzniklou, smlouvou podle čl. 275 obch. z., rovněž jako nemůže býti smlouvou o nemovitosti smlouva o dodání a postavení stroje (turbíny) v tovarně, ač se stroje spojením a nerozlučitelnou souvislostí s tovarnou stávají věcmi nemovitými. Uvedené úvahy platí i o dalším odvětví činnosti zmíněné firmy, totiž zřizování vodních turbin a vyplývá z těchto úvah, že zápisem firmy nebyl zákon porušen.

1. Ve společenské smlouvě společnosti s r. o. musí výlohy zakládací býti udány **ciferně** určitým nejvyšším obnosem. — 2. Cizozemská společnost akciová musí rejstříkovému soudu předložiti výkaz o přípuštění k provozování obchodů v tuzemsku i tehdy, když se účastní jen jako člen společnosti s ruč. obm. — 3. I při tuzemské společnosti s r. ob. musí všichni jednatelé míti bydliště v tuzemsku.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 24. ledna 1923 RI 1359/22. Obchodní soud v Praze Firm 11537/22.)

Rejstříkový soud vrátil odpověď firmy společnosti s r. ob. k opravě resp. doplnění smlouvy. Rekursní soud stížnosti nevyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu z těchto důvodů: Není tu podmínek § 16. nesp. pat. K stížnosti jest uvést toto:

I. Dle § 7. odst. 2. zákona o společnostech s ruč. obm. ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z. jest ve společenské smlouvě přesně určiti nejvyšší částku, do které mohou zařizovací výlohy býti požadovány. Mezi výlohy ty patří i státní poplatky se založením společnosti souvisejí. Správně uznaly nižší soudy, že ustanovení § 16. společenské smlouvy, že zakládací výlohy kromě státního poplatku nebudou přesahovati 10.000 Kč, nevyhovuje požadavku zákona, neboť zákon v § 7. odst. 2. výslovně stanovil, — chtěje omeziti t. zv. zakládací provise, t. j. odměny zakladatelů za přípravné práce — že pro veškeré zařizovací náklady jest ve společenské smlouvě vymeziti číselně nejvyšší obnos.

Správně tedy první soud vrátil opověď, aby ustanovení § 16. stanov uvedeno bylo v souhlas s předpisem § 7. odst. 2. zák. o spol. s r. ob.

II. Cís. nař. z 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. v čl. I. a II. vyžadovalo příkaz připuštění k obchodování jen od cizozemských společností akciových a komanditních na akcie, když chtěly v tuzemsku provozovati své obchody pod vlastní firmou, neupravovalo však poměr, kdy cizozemská akciová společnost stala se jen společníci neb členem jiné tuzemské společnosti. Zůstalo tedy státní správě vyhrazeno, jaké omezující předpisy pro takový případ uzná za potřebné a v tomto směru ministerstvo vnitřní sdělením ze dne 4. března 1919 č. 618 výslovně prohlásilo, že společnosti akciové a komanditní na akcie, jichž sídlo je mimo území republiky čsl., potřebují ku provozování obchodů v tuzemsku výslovného připuštění ve smyslu cís. nař. z 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. i tenkrát, když dotyčná společnost cizozemská účastní se jako člen společnosti s ruč. obm. nebo jako zakladatelka nové takové společnosti v tuzemsku.

Rdily-li se nižší soudy touto zásadou, vyslovenou úřadem státní správy, povolane rozhodovati o připuštění cizozemských obchodních společností k obchodování o tuzemsku (srov. čl. II. a IX. cit. cís. nař.), nebyl porušen zákon jejich usnesením, požadujícím příkaz o připuštění společnosti ve Vídni ku provozování obchodu v tuzemsku, třebaž tato se měla státi jen společníci nově zakládané tuzemské společnosti, stěžovatelky.

III. Než také právní názor nižších soudů, že i při tuzemské společnosti s ruč. obm. musí míti všichni jednatelé bydliště své v tuzemsku, odpovídá úplně úmyslu a duchu zákona, neboť stanovil-li zákon o § 108. odst. 2. zákona o společnostech s r. ob. tento požadavek výslovně pro tuzemské reprezentace společnosti cizozemské, dlužno míti za to, že tuto zásadní podmínku požaduje také u jednatelů tuzemských společností s ruč. obm., jakožto zástupců těchto společností a stačí tu odkázati na správné důvody nižších soudů souhlasící s rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 14. června 1921 RI 708/21 a jiné.

Dr. Kasper.

Rozhodnutí

ze »Souboru legislativy a judikatury«. (Nákladem knižtisk. Štursa, Kraut a spol. v Brně.)

Oddělení administrativní.

Pro státní občanství československé republiky dle § 2. zákona ze dne 9. dubna 1920 č. 236 sb. z. a n. stačí důkaz, že se osoba — o jejíž státní občanství jde — narodila na území tvořícím nyní součást republiky.

(Nález ze dne 13. listopadu 1922 č. 15.684.)

1. Hospodařením ve smyslu § 3. lit. a) zákona záb. jest veškerá činnost, nesoucí se k dobytí přirozených plodů z půdy a k zpracování jich na tolik, aby se staly odbytelnými, při tom však nepřestaly býti ještě produktem zemědělským a nestaly se těžným výrobkem průmyslovým.

2. Objekt neslouží hospodaření na zabraném majetku (§ 3. lit. a) záb. zákona), když hlavním účelem jeho jest zpracování neb zpeněžení zemědělských produktů, nepocházejících ze zabraného statku, nýbrž z hospodářství cizích.

3. Vyloučení objektů ze záboru dle § 3. lit. a) záb. zák. posuzuje se podle stavu, jaký tu byl tehdy, když se dotyčný objekt pod zábor dostal t. j. zpravidla v den 25. dubna 1919.

(Nález ze dne 16. listopadu 1922 č. 14.072.)

Manželstvím založené právo a povinnost manželky sdíletí domácnost s manželem není překážkou, aby manželka — cizí

státní příslušnice — byla vyhostěna bez současného vyhostění manžela.

(Nález ze dne 19. ledna 1923 č. 20.227.)

Prejudikatura: Budw. 14.078/1900, 6479/1909.

Uplatní-li strana, že určitý nemovitý majetek je ze záboru dle § 3. a) zák. záb. vyloučen, nemůže býti z majetku toho předsádně hektarový příspěvek, dokud o námitce té nebylo rozhodnuto.

(Nález ze dne 12. ledna 1923 č. 222/23.)

Převzala-li zaplacení dávky z přírůstku hodnoty neb převodních poplatků osoba třetí, nikoli nabyvatel nelze obnosy ty připočítati k ceně zcizovací podle § 5. mor. dávkového řádu.

(Nález ze dne 17. ledna 1923 č. 454.)

Veřejný notář na Slovensku není státním zaměstnancem ve smyslu § 13. zákona ze dne 11. července 1922 č. 225 sb. z. a n. (Nález ze dne 17. ledna 1923 č. 472/23.)

V řízení správním přísluší stranám nárok na náhradu útrat vzniklých právním zastoupením jen tehdy, pokud je to zvláštním předpisem stanoveno.

(Nález ze dne 3. ledna 1923 č. 20.261.)

Při vyměření procentuálního poplatku z prodeje rolnické živnosti nelze ke kupní ceně připočísti cenu živého a mrtvého inventáře, když dle obsahu smlouvy inventář ten byl výslovně z prodeje vyloučen, prodavač živnosti si k němu právo vlastnické vyhradil a hospodář pak dále s inventářem tím na prodané živnosti jako její pachtýř.

(Nález ze dne 23. května 1921 čís. 10.122/20, Bohuslav 531.)

I. Je-li smlouva pachtovní uzavřena pro určitou dobu pěti let a stanoveno, že opomenutím výpovědi má platiti za prodlouženou na neurčitou dobu, jest za základ vyměření poplatku vzíti osminásobné roční pachtovné. II. Převzal-li pachtýř placení pojistného za předmět pachtu, dlužno pojistné to připočítati k pachtovnému.

(Nález ze dne 16. září 1920 č. 8464, Bohuslav čís. 297.)

Úmluvy stran o tom, která z nich má zaplatiti určitý poplatek, nemají účinnosti naproti finanční správě.

(Nález ze dne 21. května 1919 č. 2439, Bohuslav č. 59.)

Za vrácení poplatku nemovitostního může žádati ve smyslu § 39. odst. 2. cís. nař. ze dne 15. září 1915 č. 278 ř. z. ten, kdo byl povinen jej platiti, nikoli ona osoba, která zapravila poplatek z druhého převodu.

(Nález ze dne 7. dubna 1921 č. 4000, Bohuslav 485.)

Poplatek zaplacený na základě platebního rozkazu nelze požadovati zpět dle § 77. popl. zák., nýbrž nutno se brániti jen proti placení opravným prostředkem dle § 78. popl. zák. Předpisu § 1431. o. z. o. nelze se dovolávati pro vrácení poplatku vyměřeného právoplatně, třeba dle materiálního práva nesprávně.

(Nález ze dne 9. října 1919 č. 4588, Bohuslav č. 110.)

Oddělení finanční.

Nedošla-li smlouva trhová, týkající se celé nemovitosti, schválení soudem opatrovnickým, nutného k platnosti prodeje polovice nemovitosti, jest výhrada tohoto schválení odkládací podmínkou celého právního jednání a není tu tedy předmětu poplatku.

(Nález ze dne 2. září 1920 č. 8155, Bohuslav č. 279.)

V úmluvě, že kupní cena musí býti zaplacená při podpisu smlouvy hotově, sluší spatřovati odkládací podmínku, že smlouva ta bude platná jen, když bude podmínka ta splněna.

(Nález ze dne 24. května 1921 č. 6532, Bohuslav 536.)

Lhůta v § 44. ad 1. popl. zákona k oznámení poplatkového jednání jest dodržena, když návrh na zápis do knih pozemkových podle tohoto právního jednání byl před uplynutím osmidenní lhůty od uzavření právního jednání odevzdán poště k dopravě na příslušný soud knihovni.

(Nález ze dne 6. listopadu 1920 č. 10.412, Bohuslav č. 344.)

(Slovensko.) I. Pokutu pro opožděné ohlášení smlouvy lze doložiti jen, když byl objasněn rozpor údajů ve příčině doby uzavřené smlouvy. — II. Pokutu důchodkovou pro vědomě nesprávné údaje může podle § 111. popl. pravidel a §§ 93. a 94. zák. č. XI. z roku 1909 uložiti jen soud.

(Nález ze dne 22. září 1921 č. 11.413, Bohuslav 587.)

Podle poznámky 2. v saz. pol. 91/55 zákona ze dne 13. prosince 1862 čís. 89 ř. z. pokládá se ohláška veřejné společnosti k zápisu do obchodního rejstříku za právní listinu o této společnosti, i když společnost nevzniká ani písemně, ani ústně

smlouvou, nýbrž jen mlčky konkludentními činy. (Čl. 85. obch. z.)

(Nález ze dne 1. dubna 1921 č. 3804, Bohuslav 475.)

(Slovensko.) Zákon neosvobozuje listiny od poplatku z důvodů jejich prozatímnosti.

(Nález ze dne 3. listopadu 1921 č. 14.223, Bohuslav 622.)

Listina sepsaná v advokátní kanceláři jako »informace« a oběma stranami podepsaná, dle níž jeden bratr za určitou úplatu uznává platnost testamentu a převzítí celé pozůstalosti druhým bratrem, jest listinou o narovnání, podrobenou poplatku dle stupnice II. ze smluvené úplaty.

(Nález ze dne 30. června 1920 č. 6039, Bohuslav č. 276.)

Odevzdací listina, kterou se prohlašuje přípustnost vkladu práva zástavního, zřízeného na základě projevu dědicova, jenž podle nařízení testamentu prohlašuje, že zřizuje na nemovitostech pozůstalostních práva zástavní pro pohledávky legatářů, nemůže být pokládána za platný titul ke zřízení tohoto práva zástavního. (Saz. pol. 65/53, 116/61 a 101/84.)

(Nález ze dne 28. dubna 1919 č. 280, Bohuslav 39.)

Potvrzení bratra vdovy zůstavitelovy, že jí zřídil »věno«, není právním listinou prokazující pohledávku vdovinu proti pozůstalosti dle předpisu § 21. nař. min. fin. ze dne 29. prosince 1915 č. 397 ř. z.

(Nález ze dne 30. března 1920 č. 1409, Bohuslav 186.)

Neodporuje zákonu, když se z kvitance, potvrzující příjem kapitálu »s vedlejšími poplatky«, vyměří poplatek nejen ze sumy kvitovaných hypotekárních pohledávek, nýbrž i z úroků vypočtených za celou dobu dlužního poměru.

(Nález ze dne 22. dubna 1920 č. 3213, Bohuslav č. 206.)

Když se v kvitanci potvrzuje příjem kapitálu »s úroky a příslušenstvím«, bez udání sumy těchto vedlejších dávek, není nezákonné, když do základu pro vyměření poplatku z kvitance se připočítá suma úroků vyšetřená výslechem kvitujícího.

(Nález ze dne 30. června 1920 č. 6038, Bohuslav č. 275.)

Pojem příslušenství továrny. Zákon pokládá za příslušenství tovární budovy veškeré movité věci, potřebné ku provozování živnosti, pro niž tovární budova tak jest zřízena, že jí bez podstatných stavebních změn nelze upotřebiti ku živnosti jiné.

(Nález ze dne 27. května 1919 č. 2589, Bohuslav č. 61.)

Movité věci, určené vlastníkem k trvalému užívání věci nemovité, zůstávají potud příslušenstvím věci hlavní, pokud tento poměr trvá, nehledě na to, zda jich jest k užívání skutečně nezbytně potřebí, či zda snad mohou být nahrazeny věcmi jinými. Příslušenstvím přestávají býti teprve, když jejich věnování přestalo.

(Nález ze dne 2. září 1919 č. 4116, Bohuslav č. 90.)

Při vkladu převodu hypotekární pohledávky jest poplatek vyměřiti z částky postoupené pohledávky — při důchodu dle násobku § 16. popl. zák.; na nižší postupně nelze hleděti.

(Nález ze dne 7. dubna 1919 č. 108, Bohuslav č. 30.)

Ujednání dle § 54. popl. zák. o ceně věci prodané může finanční správa učiniti platně třeba jen s kupujícím a jemu dle toho poplatek předsedati, i když dle úmluvy stran poplatek má nésti prodávající.

(Nález ze dne 3. října 1919 č. 4739, Bohuslav č. 108.)

Věci movité, byly-li prodávajícím v době uzavření kupní smlouvy určeny k tomu, aby se jich vždy užívalo s věcí nemovitou jakožto hlavní, tvoří její příslušenství, byť i snad kupující neměl úmyslu věnovati jej nadále témuž účelu.

(Nález ze dne 13. prosince 1920 č. 7545, Bohuslav č. 376.)

Z okolnosti, že pachtýř statku přinesl na statek svůj vlastní fundus instructus, nelze beze všeho souditi, že fundus ten byl věnován k trvalému používání při statku a nelze proto z prodeje fundu pachtýřem novému vlastníku statku, v jehož prospěch pachtýř ustoupil, vyměřiti poplatek nemovitostní.

(Nález ze dne 12. února 1920 č. 981, Bohuslav č. 147.)

Finanční úřad není oprávněn vzíti za podklad vyměření poplatku převodního při koupi dědického podílu beze všeho místo odhadní ceny, zjištěné soudním odhadem v řízení pozůstalostním, poměrnou část vyšší ceny, za kterou později kupující nabyl ostatních podílů.

(Nález ze dne 23. října 1919 č. 169, Bohuslav č. 116.)

Dávku z přírůstku hodnoty, kterou kupující převzal ku placení za zcizitele, sluší pokládati za vedlejší plnění ve smyslu § 15. odst. 2. a § 50. odst. 1., č. 1. popl. zákona.

(Nález ze dne 13. ledna 1921 č. 223, Bohuslav č. 404.)

Ke znehodnocení dluhopisů válečných půjček po dni nápadu dědického netřeba hleděti, když dědicové nežádali za soudní odhad a úřad se přidržel hodnoty udané v pozůstalostním výkaze.

(Nález ze dne 10. října 1921 č. 9700, Bohuslav č. 604.)

Oddělení judičiální.

Nárok na nutnou výživu manželčinu nemůže ani dohodou stran (manželů) býti vyloučen.

(Roz. ze dne 18. ledna 1922, Rv. I. 878/21.)

Uveřejněno: Soudcovské listy 1922 č. 279.

Nedostaví-li se, ač řádně byl uvědoměn, jeden z manželů ke smířovacímu pokusu, nelze povolit dobrovolný rozvod manželství.

(Rozh. ze dne 14. září 1920, R. II. 243/20.)

Byl-li uzavřen mezi poručníkem a nemanželským otcem za souhlasu soudu smír, jímž nemanželský otec složením určitého peníže sprostěn byl veškerých povinností z důvodů mimomanželského splození, nemůže nemanželské dítě později žádati příspěvek na zaopatření, třeba majetkové poměry otcovy se zlepšily.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1920, Rv. I. 518/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 761.

Z toho, že peněžní ústav není povinen, aby zkoumal oprávněnost předložitele vkladní knížky, neplyne, že nebyl by k tomu oprávněn.

(Rozh. ze dne 28. září 1920 R. I. 776/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 680.

Nepodepsali-li se svědkové posledního pořízení jako svědkové posledního pořízení, jest poslední vůle neplatná a nelze použiti předpisu § 126. nesp. pat.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, Rv. 821/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 690.

Prohlášení zůstavitelovo, že listina obsahuje jeho poslední vůli, musí býti svědkům poslední vůle projevováno ústně a nedostačí pouhé prohlášení mlčky, konkludentním činem.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1922, Rv. II. 364/21.)

Uveřejněno: Juristen-Zeitung, 1922, č. 202.

Zákon o ochraně nájemců ze dne 8. dubna 1920 č. 275 sb. z. a n. nevztahuje se na nájem stavební plochy k uložení stavebních potřeb.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, R. I. 820/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 689.

Na nájem sportovního hřiště, na němž po pronájmu nájemce vystavěl baráky, ochrana zák. z 8. dubna 1920 č. 275 sb. se nevztahuje.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1920, R. I. 880/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 736.

Nenastoupil-li obchodní zaměstnanec službu, může zaměstnavatel žádati pouze náhradu škody, nikoliv, aby zaměstnanec službu nastoupil. Ustanovení § 31. nebylo v tomto směru změněno § 153. III. nov.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1920, Rv. 624/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 762.

Pojistka, již dle pojišťovacích podmínek lze postoupiti, zastaviti nebo zciziti jen se souhlasem pojišťovatele neb při níž jest mu podle pojišťovacích podmínek vyhrazeno právo, zkoumati oprávněnost majitele pojistky, není cenným papírem majitelů svědčícím.

(Rozh. ze dne 14. září 1920 Rv. I. 372/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 662.

Zápůjčka, poskytnutou v roce 1902 obci města Krakova a splatnou podle dluhopisu v Praze, zaplatiti dlužno v korunách československých. — Právní poměr mezi Polskem a Československem není upraven mírovou smlouvou St. Germainskou, neboť tato upravuje právní poměr mezi mocnostmi sdruženými a spojenými — mezi něž náleží jak Polsko tak i Československo — a Rakouskem, ale nikoliv mezi těmito mocnostmi. Proto není příslušná reparační komise, aby o takových poměrech rozhodovala. — Koruny rak.-uh. měny, které jsou splatny v oblasti československého státu, platí se v korunách československých.

(Rozh. ze dne 19. září 1922, Rv. I. 480/22.)

Uveřejněno: Právník, 1922, č. 380.

Je-li obchodním zvykem, že určité cenné papíry, kupují se na určité burse a nechávají se v místě, kde byly koupeny, jest komisionář oprávněn, papíry na téže burse prodati.

(Rozh. ze dne 5. října 1920, Rv. I. 449/20.)

Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. č. 696.

Věcná firma společností s r. o. musí věcně poukazovati k předmětu závodu.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, R. I. 892/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 766.

O sporné otázce, zda nemovitost byla před knihovním převodem majetkem obecním či majetkem soukromým, nelze soudům rozhodovati v řízení podle § 6.; o nesporné otázce, zda byla obecním jměním či obecním statkem, nepřisluší soudům rozhodovati vůbec.

(Rozh. ze dne 14. září 1920, R. I. 749/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 659.

Ustanovení § 3. lit. a) zák. zák., že ty a ty objekty jsou ze záboru vyloučeny, není norma absolutní, která by působila vyloučení sama sebou, nýbrž záboru podléhají i tyto objekty, dokud nebyly výrokem příslušného úřadu za vyloučení uznány, o čemž soud nerozhoduje.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R. II. 380/22.)
Uveřejněno: Právník, 1922 str. 391.

K pojmu zřejmé nezákonnosti ve smyslu § 16. nesp. říz.

Z důvodů: Dovolací stížnost domáhá se změny souhlasných usnesení. Zmatečnost aniž zřejmý rozpor se spisy nejsou tvrzeny. Přichází tedy jen v úvahu, lze-li usnesení druhé stolice vytýkati zřejmou protizákonnost. Ani této vady tu není. Zřejmá protizákonnost znamená, že otázka, o kterou jde, je v zákoně řešena určitě a přesně, takže nemůže vzejíti pochybnost o úmyslu zákonodárce, a že přes to vydáno bylo rozhodnutí odporující předpisům zákona. Takového případu tu není. Co lze považovati za závažné důvody pro povolení lhůty na rozmyšlenou k dědické přihlášce (§ 118. nesp. říz.), po případě pro její prodloužení, sluší posouditi svědomitou úvahou veškerých okolností. Závažným důvodem takovým může býti též naděje, že nalezena bude závět, žadateli.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R. I. 933/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 745.

Obecnou hodnotou po rozumu § 103., odstavec druhý, nesp. říz., jest prodejní hodnota, které za pozůstalostní věci podle řízného stavu a jakosti lze v den zůstavitelova úmrtí na volném trhu docíliti, nikoli mimořádná cena, které lze docíliti jen vzhledem k užtku, který mohla by věc poskytnouti za zvláštních okolností nebo vzhledem ku zvláštním poměrům.

(Rozh. ze dne 12. října 1920, R. II. 283/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 706.

Přihláška toho, kdo sice v posledním pořízení byl nazván dědicem, dle obsahu posledního pořízení jest však v pravdě odkazovníkem, není dědicou přihláškou a nemá ohledně ní místa řízení dle § 125. nesp. říz.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, R. I. 1157/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 831.

O neplatnosti poslední vůle rozhoduje se vždy v řízení sporném, nechť si vztýká se neplatnost pro nedostatek obřadných náležitostí, či z jiných důvodů. Ve sporu lze uplatňovati neplatnost posledního pořízení i z jiných ještě důvodů, než uplatňovány byly v řízení pozůstalostním.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, Rv. I. 636/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu civ. čís. 834.

Otec není zpravidla povinen, by platil výživné pro dítě, jež se proti jeho vůli bez podstatné příčiny zdržuje mimo jeho domácnost, neboť otec se může podle § 145. domáhati, aby děti s ním sdíleli společnou domácnost.

(Rozhod. ze dne 28. prosince 1920, R. I. 1087/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 826.

Je-li souložníků v rozhodné době více, nepozbývá dítě právo domáhati se uznání otcovství proti ostatním souložníkům, pokud jeden ze souložců nebyl soudem poručenským právoplatně za otce přijat. Může se tak státi rozsudkem, soudním smírem, imž otcovství uznáno. Uložil-li soud v nesporném řízení osobě takové placení alimentů, aniž jí výslovně za otce přijal, rovná se rozhodnutí takové přjeti souložníka za otce. Přijetí za otce musí se státi na návrh dítěte, které má mezi více souložníky volbu. Dítě jest zastoupeno poručníkem.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1920, Rv. II. 267/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 815.

Podpis všech tří svědků s dodatkem jako svědek poslední vůle je podstatnou náležitostí posledního nařízení.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1920, Rv. I. 636/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 834.

Darovací smlouva z důvodů cizoložného poměru mezi dárce a obdařenou souložnicí příčí se dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Rv. I. 702/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 821.

Nárok na výživné nezletilého děcka jest splatným v místě, kde je dítě ve výživě a ve měně státu tohoto místa.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R. I. 986/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 782.

Přejímatel nemovitosti jest povinen zaplatiti zciziteli nedoplatek tržové ceny jen, prokáže-li mu tento, že dávka z majetku jeho a z přírůstku na majetku jest zapravena neb jinak zajištěna. Jen v tom smyslu může býti také k placení odsouzen.

(Rozh. ze dne 31. října 1922, Rv. I. 554/22.)
Uveřejněno: Česká advokacie, 1923 čís. 6.

Tím, že vlastník nemovitosti sdělil tomu, pro koho je zapísáno právo překupní, že hodlá nemovitosti za určitý peníz prodati a vyzval ho, aby v zákonné lhůtě se vyjádřil, zda hodlá překupní právo uplatniti, nenabídl mu nemovitost ke koupi.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, R. I. 1100/20.)
Uveřejněno: sb. nejv. soudu sv. II. čís. 817.

(Dokončení.)

ZE DNE.

Dr. V. Černý:

O osnově notářského řádu.

Notářská komora v Praze a Spolek notářů čl. v Praze předložily už dne 22. června 1921 ministerstvu spravedlnosti osnovu notářského řádu, kterou daly prozkoumati odborníku na slovo vzatému prof. dru Horovi, jenž dílo prostudoval a nalezl jej úplně způsobilým, aby bylo podkladem zákona. Notářská komora i Spolek si proto právem zakládaly na tomto díle, jež bylo vypracováno od nejlepších odborníků stavovských, a jež vyžádalo si hodně času a práce všech účastníků.

Ministerstvo spravedlnosti vypracovalo vlastní osnovu notářského řádu a zaslalo všem notářským komorám výzvu datovanou dne 26. dubna 1923, jež došla komorám v druhé polovině července letošního roku.

Výzva ta žádala o posudek do 2 měsíců.

Notářská komora v Praze k popudu notářské komory v Brně žádala u ministerstva, aby lhůta dvouměsíční, určená k podání dobrého zdání byla prodloužena o další dva měsíce. Odůvodňovala komora svoji žádost tím, že referenti dlí na dovolených a že není možno komorám zpracovati dobrozdání v čase tak krátkém.

Ministerstvo lhůtu nepovolilo z důvodu, že se naléhá na unifikaci a proto, že nutno jest osnovu předložiti již podzimnímu zasedání parlamentu.

Notářská komora v Praze a Spolek notářů čl. v Praze byly nuceny se podle toho zaříditi. Příslušní činitelé napařili síly a podařilo se jim, že referát vypracovaný referentem komorním drem V. Černým byl prozkoumán komisí komorní, touto upraven a předložen komoře notářské v sezení již dne 22. září 1923, a touto schválen. Poslední redakci podání na ministerstvo spravedlnosti i poslední redakci dobrého zdání vykonalo presidium komory i Spolku a dne 6. října t. r. bylo vše zasláno ministerstvu spravedlnosti.

V podání vytyčují se hlavní hlediska, jež má stav notářský na celou materii zákona.

V posudku učiněny jsou přesné návrhy, jak ten který § má býti doplněn či změněn. Není tam tedy uvedeno, v čem souhlasíme s vládní osnovou, nýbrž pouze to, v čem s ní nesouhlasíme.

Uznává se vážná snaha ministerstva po jednotnosti jakož i to, že ministerstvo v některých směrech vyhovělo požadavkům stavu notářského ano i že ze své vlastní iniciativy má nespornou zásluhu o nejedno velmi dobré ustanovení, jež jest pokrokem proti dosavadnímu stavu.

Rozdíl jest, nehledě k některým závažnějším otázkám, pouze v podrobnostech rázu technického a tu notářský stav chová odůvodněnou i oprávněnou naději, že bude docíleno souhlasu,